

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№ 30

липень 2023 р.

**Матеріальна допомога на оздоровлення
під час воєнного стану**

До щорічної відпустки деякі категорії працівників отримують матеріальну допомогу на оздоровлення, або так звані «оздоровчі». Держслужбовці, посадові особи місцевого самоврядування, освітяни, медики, працівники сфери культури тощо. Перелік основних категорій та розміри виплат ви знайдете наприкінці статті в зручній таблиці. Але спершу розглянемо умови, за яких отримують цю матеріальну допомогу. Адже право на допомогу на оздоровлення до щорічної відпустки не скасували й на період дії воєнного стану.

Державні службовці

Держслужбовцям надають щорічну основну оплачувану відпустку тривалістю 30 календарних днів (к. дн.), якщо закон не передбачає більш тривалої відпустки, та виплачують грошову допомогу в розмірі середньомісячної зарплати (**ст. 57 Закону України «Про державну службу»**). Це гарантована державою виплата.

Якщо оформлюєте держслужбовцю щорічну основну відпустку **повної тривалості**, підготуйте наказ про виплату грошової допомоги. Заява держслужбовця необов'язкова.

Держслужбовець написав заяву про надання **частини** щорічної основної відпустки? Запитайте, коли він бажає отримати грошову допомогу. Якщо разом з цією частиною відпустки — попросіть написати заяву про виплату грошової допомоги.

Керівним працівникам окремих держорганів, на яких не поширюється дія **Закону України «Про державну службу»**, виплачують матеріальну допомогу на оздоровлення під час надання щорічної відпустки в розмірі, що не перевищує середньомісячної зарплати працівника (**п. 2 Постанови № 304 від 20.04.2016р.**). До цієї категорії працівників належать, зокрема, голови місцевих державних адміністрацій та їхні заступники.

Рішення про виплату та конкретний розмір «оздоровчих» ухвалюють у порядку, встановленому керівником відповідного органу, в межах затвердженого фонду оплати праці (**п. 4 Постанови № 304 від 20.04.2016р.**).

Мінекономіки **Наказом № 609 від 23.03.2021 р.** уповноважило керівників у межах установлених фондів оплати праці та граничної чисельності працівників надавати матеріальну допомогу в розмірі середньомісячної зарплати робітникам, які обслуговують органи виконавчої влади, зокрема на оздоровлення (**п. 2.2 Наказу № 609 від 23.03.2021 р.**). До цієї категорії працівників **належать** :

- водії автотранспортних засобів,
- двірники,
- прибиральники службових приміщень.

Виплачувати їм матеріальну допомогу необов'язково. Тож щоб надалі не виникало запитань, у яких випадках її виплачувати, унормуйте це в локальному акті з питань оплати праці — колективному договорі чи положенні про оплату праці.

Органи місцевого самоврядування

До щорічної основної відпустки посадовим особам місцевого самоврядування надають допомогу на оздоровлення у розмірі посадового окладу (**ч. 5 ст. 21 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування»** від № 2493-III). Розмір допомоги не повинен перевищувати середньомісячної зарплати (**пп. 3 п. 2 Постанови № 268 від 09.03.2006 р.**).

Щорічну відпустку на прохання працівника можна поділити на частини будь-якої тривалості за умови, що основна безперервна її частина — не менше ніж 14 к. дн. (**ч. 1 ст. 12 Закону України «Про відпустки»** від 15.11.1996 № 504/96-ВР). Допомогу на оздоровлення надають із будь-якою її частиною.

Аналогічну позицію висловило Мінсоцполітики у листі від 11.09.2013 № 10212/0/14-13/13. Якщо надаєте щорічну основну відпустку повної тривалості, заява для виплати допомоги на оздоровлення не потрібна. Підстава для розпорядження про надання допомоги — розпорядження про надання відпустки (*див. Додаток 1*).

Не поєднуйте в одному наказі рішення про надання щорічної відпустки й матеріальної допомоги на оздоровлення. Інформація з цих наказів має різну соціальну значущість і, відповідно, різні строки зберігання — 5 і 75 років. Якщо випадково обидві розпорядчі дії поєднали в одному наказі, виправте помилку, коли завершуватимете діловодний рік.

Якщо надаєте частину щорічної основної відпустки, працівник має визначитися, з якою частиною відпустки він бажає отримати допомогу на оздоровлення.

Дія **Постанови № 268 від 09.03.2006 р.** поширюється і на службовців, які працюють у виконавчих органах ОМС. Тож вони також мають право на допомогу на оздоровлення до щорічної основної відпустки. Що ж до робітників, що обслуговують ОМС, тут керуємося **Наказом № 609 від 23.03.2021 р.** Тобто матеріальну допомогу, як і в державному органі, виплачують у межах фонду оплати праці.

Бюджетна сфера

Умови оплати праці бюджетників визначає **постанова КМУ «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери»** від 30.08.2002 № 1298 (*далі — Постанова № 1298*).

Уряд надав право керівникам місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, при яких створені централізовані бухгалтерії, керівникам бюджетних установ, закладів та організацій в межах фонду зарплати, затвердженого в кошторисах доходів і видатків, надавати працівникам матеріальну допомогу, зокрема на оздоровлення, в сумі не більше ніж один посадовий оклад на рік (**пп. «б» п. 4 Постанови № 1298**).

Профільні міністерства та інші центральні органи виконавчої влади на виконання **Постанови № 1298** затвердили власні нормативно-правові акти з питань оплати праці працівників окремих галузей.

Освіта

Педагогічним і науково-педагогічним працівникам виплачують допомогу на оздоровлення в розмірі місячного посадового окладу / ставки зарплати, коли надають щорічну відпустку (**ч. 1 ст. 57 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII**).

Перелік посад педагогічних і науково-педагогічних працівників визначає **Постанова № 963 від 14.06.2000р.**

Матеріальну допомогу на оздоровлення вчителі отримують лише за основним місцем роботи на підставі наказу (*див. Додаток 2*).

Медицина

Рішення про виплату матеріальної допомоги керівнику закладу охорони здоров'я ухвалює орган вищого рівня в межах наявних коштів на оплату праці (**п. 1.6 Умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення, затверджених наказом № 308/519 від 05.10.2005 р.**).

Медичним і фармацевтичним працівникам державних та комунальних закладів / установ виплачують допомогу на оздоровлення в розмірі посадового окладу, коли надають основну щорічну відпустку (**Постанова № 524 від 11.05.2011р.**).

Переліки лікарських, провізорських посад і посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою, молодших спеціалістів з медичною освітою у закладах охорони здоров'я МОЗ затвердив **наказами № 385 від 28.10.2002р. та № 742 від 23.11.2007р.**

Керівники закладів охорони здоров'я мають право в межах фонду зарплати, затвердженого в кошторисах доходів і видатків, надавати всім працівникам матеріальну допомогу, зокрема на оздоровлення, у сумі не більше ніж один посадовий оклад на рік (**п. 1.6, 5.11 Умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення, затверджених наказом № 308/519 від 05.10.2005 р.**).

Виплату допомоги на оздоровлення керівник закладу охорони здоров'я оформлює наказом.

МОЗ і Мінсоцполітики мають різні позиції, як виплачувати допомогу **медикам-сумісникам**. **МОЗ у листі від 16.02.2018 № 10.1-18/4185** наголошує: оскільки відпустку на роботі за сумісництвом надають одночасно з відпусткою за основним місцем роботи, матеріальну допомогу на оздоровлення виплачують лише за основним місцем роботи. Однак з 25 листопада 2022 року втратила чинність **постанова КМУ від 03.04.1993 № 245**, яка зобов'язувала надавати працівникам одночасно відпустку на

основному місці роботи і за сумісництвом (**Постанова № 1306 від 22.11.2022 р.**). Тож аргумент МОЗ щодо виплати допомоги втратив свою актуальність.

Натомість **Мінсоцполітики у листі від 25.04.2018 № 673/0/101-18** зауважує: за сумісництвом із працівником укладають окремий трудовий договір, не пов'язаний з трудовим договором за основним місцем роботи. Сумісників преміюють та надають матеріальну допомогу на загальних підставах, якщо іншого не передбачають окремі нормативні акти або трудовий договір. Законодавство не обмежує виплати допомоги на оздоровлення для медичних і фармацевтичних працівників, які працюють за сумісництвом. Позиція Мінсоцполітики — працівникам, які працюють у закладах охорони здоров'я за сумісництвом, допомогу на оздоровлення можуть виплачувати на загальних підставах за рішенням керівника закладу в межах затвердженого для закладу фонду зарплати (**п. 4 Постанови № 1298, п. 5.11 Наказу від 05.10.2005 р. № 308/519**).

Культура

Працівники у сфері культури та педагогічні працівники закладів освіти сфери культури, які працюють у державних і комунальних закладах культури, мають право на допомогу для оздоровлення під час надання щорічної відпустки в розмірі посадового окладу (**ч. 3 ст. 29 Закону України «Про культуру» від 14.12.2010 № 2778-VI**).

Керівники місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, при яких створені централізовані бухгалтерії, керівники бюджетних установ, закладів та організацій культури в межах фонду зарплати, затвердженого в кошторисах, уповноважені надавати працівникам матеріальну допомогу, зокрема на оздоровлення. Розмір виплати — максимум один посадовий оклад на рік (**пп. «б» п. 3 Наказу № 745 від 18.10.2005р.**).

Керівникам установ, закладів та організацій культури матеріальну допомогу надають за рішенням органу вищого рівня в межах наявних коштів на оплату праці (**п. 3 Наказу № 745 від 18.10.2005р.**).

Працівникам державних і комунальних бібліотек виплачують допомогу на оздоровлення під час щорічної відпустки в розмірі посадового окладу / ставки зарплати (**п. 3 Постанови № 84 від 22.01.2005р.**)

За інформацією журналу «Головбух Бюджет» № 27- 2023 р.

*Упорядкувала заступник голови Оксана ПУШНОВА
тел.067654-42-26*